

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 67644/12
Damir DAGOSTIN
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 23. svibnja 2017. godine u odboru u sastavu:

Kristina Pardalos, *predsjednica*,

Ksenija Turković,

Paunina Koskelo, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 5. listopada 2012. godine,

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva, g. Damir Dagostin, državljanin je Republike Hrvatske rođen 1965. godine i živi u Pazinu. Podnositelja zahtjeva pred Sudom je zastupao g. R. Trivić, odvjetnik u Zagrebu.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

4. Podnositelj zahtjeva je 27. kolovoza 2009. godine pokušao prijeći hrvatsko-slovensku granicu noseći sa sobom 3.350 eura (EUR) i 11.120 američkih dolara (USD) koje nije prijavio carinskim vlastima.

5. Zaustavile su ga carinske vlasti koje su tijekom redovite provjere pronašle predmetni novac.

6. Novac je zaplijenjen i Carinska uprava je pokrenula prekršajni postupak protiv podnositelja zahtjeva pred Ministarstvom financija zbog toga što je propustio prijaviti novčani iznos koji prelazi zakonom propisani iznos, što je bilo definirano kao prekršaj temeljem pravnih propisa kojima se uređuje devizno poslovanje i sprječavanje pranja novca.

7. Dana 1. listopada 2009. godine održano je ročište pred Ministarstvom financija na kojem je podnositelj zahtjeva izjavio da je iznos od 3.000 EUR predstavljao njegovu uštedevina, dok je ostatak oduzetog novca pripadao njegovoj majci.

8. Rješenjem od 6. studenoga 2009. godine Ministarstvo financija proglasilo je podnositelja zahtjeva krivim. Podnositelj zahtjeva kažnjen je novčanom kaznom u iznosu od 5.000 hrvatskih kuna (HRK). Istodobno je Ministarstvo izreklo zaštitnu mjeru kojom je u cijelosti oduzet novac koji je podnositelj zahtjeva nosio.

9. Podnositelj zahtjeva i još dvije osobe uložile su žalbu Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, u kojoj su osporavale presudu i zaštitnu mjeru.

10. Dana 20. siječnja 2010. godine Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske ukinuo je odluku Ministarstva i vratio predmet na ponovno odlučivanje.

11. U ponovljenom postupku pred Ministarstvom financija, na ročištu održanom 23. rujna 2010. godine, podnositelj zahtjeva izjavio je da je iznos od oko 6.000 - 7.000 EUR koji mu je oduzet predstavljao uštedevinu njegove majke, dok je ostatak novca pripadao njemu. Objasnio je da je njegova majka živjela i radila u Italiji kao čistačica. Ona je štedjela od svoje zarade i donosila tu uštedevinu u Hrvatsku, gdje ju je pretvarala u USD i čuvala novac u svojem stanu.

12. Odlukom od 23. rujna 2010. godine Ministarstvo financija proglasilo je podnositelja zahtjeva krivim zbog neprijavlivanja novca u iznosu većem od 10.000 EUR, izreklo mu novčanu kaznu u iznosu od 5.000 HRK i zaštitnu mjeru kojom je 350 EUR i 11.120 USD oduzeto od podnositelja zahtjeva.

13. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu, ali rješenjem od 16. ožujka 2011. godine Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske odbio je tu žalbu i potvrdio odluku Ministarstva.

14. Podnositelj zahtjeva tada je podnio ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, tvrdeći da je došlo do povrede njegova ustavnog prava na vlasništvo.

15. Rješenjem od 3. svibnja 2012. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbacio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao nedopuštenu zbog toga što predmetom nije otvoreno niti jedno ustavno pitanje. To je rješenje uručeno njegovu zastupniku 18. svibnja 2012. godine.

16. Dana 24. studenoga 2014. godine podnositelju zahtjeva vraćen je iznos od 3.000 EUR (zajedno sa zakonskim zateznim kamatama u iznosu od 203,44 EUR). Taj je iznos predstavljao razliku između 350 EUR

zaplijenjenih odlukom od 23. rujna 2010. godine (vidjeti odlomak 12. gore) i 3.350 EUR koje su carinske vlasti oduzele 27. kolovoza 2009. godine (vidjeti odlomke 4.-6. gore).

B. Mjerodavno međunarodno i domaće pravo i praksa

17. Mjerodavno međunarodno i domaće pravo i praksa sažeto je u predmetu *Boljević protiv Hrvatske*, br. 43492/11, odlomci 16.-21., 31. siječnja 2017.

PRIGOVORI

18. Podnositelj zahtjeva prigovorio je mjeri oduzimanja na temelju članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

19. Također je prigovorio nepravедnosti postupka na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije.

PRAVO

A. Navodna povreda članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju

20. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da je time što mu je oduzeto 3.350 EUR i 11.120 USD došlo do povrede njegova prava vlasništva. Zahtjev je utemeljio na članku 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju koji glasi kako slijedi:

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko ne smije biti lišen svog vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni popise koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.”

1. Tvrđnje stranaka

21. Vlada je, između ostalog, tvrdila da podnositelj zahtjeva nije imao „vlasništvo” u smislu članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju jer je i sam tvrdio da je iznos od oko 6.000 - 7.000 EUR koji mu je oduzet pripadao njegovoj majci (vidjeti odlomak 11. gore). Štoviše, navela je da „nikada nije tvrdio da je novac koji je prelazio 3.000 EUR bio njegov”. Nadalje, iznos od 3.000 EUR vraćen mu je odlukom Ministarstva financija (vidjeti odlomak 16. gore). Stoga se podnositelj zahtjeva nije mogao smatrati žrtvom povrede koja je predmet prigovora.

22. Podnositelj zahtjeva nije dao primjedbu na to konkretno pitanje. Tvrdio je da nije bilo ničega što bi dovelo do zaključka da su cjelokupnim oduzimanjem dvaju iznosa u EUR i USD od njega vlasti htjele spriječiti kriminalne aktivnosti, kao što je pranje novca. Štoviše, nije bio evidentiran kao počinitelj kaznenog djela te nije niti prije niti nakon događaja koji se zbio 27. kolovoza 2009. godine bio optužen za bilo koje kazneno djelo. Stoga cjelokupno oduzimanje dvaju iznosa nije bilo opravdano i nametnulo mu je prekomjerni teret te povrijedilo njegova prava vlasništva protivno članku 1. Protokola br. 1.

2. Ocjena Suda

23. Sud ponavlja da, kako bi se pozvao na članak 34. Konvencije, podnositelj zahtjeva mora ispuniti dva uvjeta: mora pripadati jednoj od kategorija predlagatelja spomenutih u tom članku i mora moći obrazložiti da je žrtva povrede Konvencije (vidjeti predmet *Vallianatos i drugi protiv Grčke*, [VV], br. 29381/09 i 32684/09, odlomak 47., ESLJP 2013 (izvadci)). Riječ „žrtva” u kontekstu članka 34. Konvencije označava osobu ili osobe koja/koje su izravno ili neizravno pogođene navodnom povredom (vidjeti predmet *SARL du Parc d'Activités de Blotzheim protiv Francuske*, br. 72377/01, odlomak 20., 11. srpnja 2006.).

24. Sud nadalje ponavlja da podnositelj zahtjeva može tvrditi da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju samo ukoliko se pobijane odluke odnose na njegovo „vlasništvo” u smislu te odredbe (vidjeti predmet *Von Maltzan i drugi protiv Njemačke*, odl.) [VV], br. 71916/01, 71917/01 i 10260/02, odlomak 74. točka c., ESLJP 2005-V).

25. S tim u vezi, Sud prvo primjećuje da prema vlastitom priznanju podnositelja zahtjeva pred domaćim vlastima velik dio oduzetog iznosa nije pripadao njemu. Posebice, na ročištu održanom 1. listopada 2009. godine podnositelj zahtjeva je izjavio da je njegova ušteđevina iznosila 3.000 EUR, dok je ostatak novca koji je oduzet pripadao njegovoj majci (vidjeti odlomak 7. gore). Štoviše, na ročištu održanom 23. rujna 2010. godine podnositelj zahtjeva izjavio je da je iznos od oko 6.000 - 7.000 EUR oduzetog novca predstavljao ušteđevinu njegove majke (koju je pretvorio u američke dolare), dok je ostatak novca bio njegov (vidjeti odlomak 11. gore). Budući da je taj iznos „od oko 6.000 - 7.000 EUR” u to vrijeme otprilike odgovarao iznosu od 11.120 USD, slijedi da se, ukoliko se radi o oduzimanju iznosa u USD, osporena odluka nije odnosila na vlasništvo podnositelja zahtjeva, već njegove majke. Slijedom toga, što se tiče oduzimanja tog iznosa podnositelj zahtjeva ne može tvrditi da je bio žrtva navodne povrede članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

26. Sukladno tome, ovaj dio prigovora podnositelja zahtjeva je nedopušten jer podnositelj zahtjeva nema status žrtve stoga mora biti odbačen na temelju članka 34. i članka 35. stavka 3. točke a. i stavka 4. Konvencije.

27. Sud nadalje primjećuje da je 24. studenoga 2014. godine iznos od 3.000 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama, vraćen podnositelju zahtjeva (vidjeti odlomak 16. gore). Slijedi da je podnositelju zahtjeva u stvari oduzeto 350 EUR što, u svjetlu svoje sudske prakse (vidjeti, obratnom implikacijom, predmet *Gabrić protiv Hrvatske*, br. 9702/04, odlomci 10. i 39., 5. veljače 2009.), Sud ne smatra pretjeranim. Slijedom navedenog, mjera koja je predmet prigovora nije nametnula prekomjeran individualni teret podnositelju zahtjeva.

28. Sukladno tome, ovaj dio prigovora podnositelja zahtjeva je nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke a. Konvencije kao očito neosnovan i stoga mora biti odbačen na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

B. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije

29. Podnositelj zahtjeva prigovorio je povredi njegova prava na pošteno suđenje. Pozvao se na članak 6. stavak 1. Konvencije čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ..., svatko ima pravo da sud ... u razumnom roku ispita njegov slučaj ...”

30. Vlada je osporila tu tvrdnju.

31. Sud primjećuje kako podnositelj zahtjeva nije podnio ovaj prigovor Ustavnom sudu Republike Hrvatske (vidjeti odlomak 14. gore).

32. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava, te mora biti odbačen sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 15. lipnja 2017. godine.

Renata Degener
Zamjenik tajnika

Kristina Pardalos
Predsjednica